

2017-11-30
Ku2016/01220/KO
Ku2017/00617/KO
Ku2017/02538/KO

Kulturdepartementet

Statens kulturråd
Box 27215
102 53 Stockholm

Uppdrag till Statens kulturråd att genomföra en nationell översyn av området kultur och hälsa

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Statens kulturråd att under 2018 genomföra en översyn om hur det strategiska arbetet med att utveckla en ökad samverkan mellan kultur- och hälsoområdet bedrivs i samtliga län. Översynen ska ge en bild av hur kunskapsutbyte och samverkan bedrivs och kan vidareutvecklas mellan lokala, regionala och nationella aktörer. Uppdraget ska omfatta kultur och hälsa i vid mening och utgå från forskning och beprövad erfarenhet. Goda exempel på hur området kan främjas bör redovisas.

Uppdraget omfattar kulturens roll i det förebyggande folkhälsoarbetet, främjande av psykisk hälsa samt kulturens roll inom hälso- och sjukvården. I uppdraget ingår att lyfta fram goda exempel genom att visa vilken sektorsövergripande styrning, metoder och vilka strukturer som har etablerats på ett framgångsrikt sätt inom bl.a. kommuner och landsting samt i samverkan med andra aktörer.

Uppdraget ska genomföras, utifrån ett jämställdhetsperspektiv, i dialog med Folkhälsomyndigheten och Socialstyrelsen. Vidare ska Statens kulturråd inhämta synpunkter från landsting och kommuner samt berörda statliga myndigheter och andra aktörer. En redovisning ska lämnas till Regeringskansliet (Kulturdepartementet med kopia till Socialdepartementet) senast den 20 augusti 2018.

Bakgrund

En god hälsa på lika villkor för hela befolkningen är det övergripande målet för folkhälsopolitiken (prop. 2002/03:35, bet.2002/03: SoU7,

rskr. 2002/03:145). Den nationella kulturpolitikens mål anger bl.a. att alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet (prop. 2009/10:3, bet. 2009/10:KrU5, rskr. 2009/10:145).

På senare tid har kultur och hälsa varit ett forskningsområde i Sverige och även i omvärlden som fått ökad betydelse och genomslag. Många olika verksamheter inom området kultur och hälsa drivs av lokala, regionala och nationella aktörer runt om i hela Sverige.

Tidigare satsningar med statliga medel genomfördes 2011–2013 då Statens kulturråd hade regeringens uppdrag att främja kultur för äldre inom sjukvård och omsorgsverksamhet. Även ett treårigt nordiskt samarbetsprojekt om kultur och hälsa genomfördes 2009–2011.

Många av de svenska länens regionala kulturplaner tar upp ämnet kultur och hälsa. Vissa län har kommit längre än andra med detta arbete. I exempelvis Stockholms län har ett kompetenscentrum startat inom landstinget för att hälso- och sjukvården ska kunna ta del av kulturens potential så att konst och kultur med tiden integreras i länets vård- och omsorgsverksamheter. Ytterligare ett exempel är Centrum för kultur och hälsa vid Göteborgs universitet som arbetar brett inom området kultur och hälsa och främjar forskning, utbildning och utvärdering inom området.

Skälen för regeringens beslut

Hälsan i befolkningen påverkas bl.a. av hur sociala relationer ser ut på samhällsnivå, på organisationsnivå och mellan människor i allmänhet. Sociala nätverk är en skyddsfaktor av psykosocial natur som förstärker identitets- och självkänslan och därmed även den psykiska och fysiska hälsan. Särskilt betydelsefullt är ofta det nätverk som familjen, vännerna och slakten utgör. Kulturverksamheter bidrar till ökade sociala kontaktytor och har en positiv effekt på hälsan.

Regeringen bedömer att kultur och hälsa är ett område som fortsatt är angeläget att vidareutveckla. Kommuner och landsting har en nyckelroll inom folkhälsoarbetet samt inom hälso- och sjukvården. De bör i den egenskapen förbättra och utveckla sina metoder och verktyg. Det är därför

angeläget att få ökad kunskap om hur det nuvarande kunskapsutbytet och samverkan om arbetet för kultur och hälsa ser ut i länen.

På regeringens vägnar

Alice Bah Kuhnke

Katarina Höög

Kopia till

Finansdepartementet/BA

Socialdepartementet/FS

Näringsdepartementet/RTS

Myndigheten för kulturanalys

Nämnden för hemslöjdsfrågor

Folkhälsomyndigheten

Kungliga biblioteket

Socialstyrelsen

Statens musikverk

samtliga landsting

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)